وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی:

پروانه معصومی بدون ترس و لکنت از آرمان‌ها دفاع می‌کرد

عکس: روابط‌عمومی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

> اسماعیلی: زنده‌یاد پروانه معصومی در اتفاقات مهم در کنار مردم بود و به اعتقادات جامعه افتخار می‌کرد. بدون لکنت از ارزش‌ها و آرمان‌ها می‌گفت و دفاع می‌کرد و هیچ ترس و نگرانی از واکنش‌ها نداشت

گروه فرهنگی/ وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در مراسم بزرگداشت زنده‌یاد پروانه معصومی از وی به عنوان هنرمندی یاد کرد که بدون لکنت از ارزش‌ها و آرمان‌ها می‌گفت و دفاع می‌کرد و هیچ ترس و نگرانی از واکنش‌ها نداشت.

او حق زیادی بر گردن جامعه هنری ومخاطبان داشت

مراسم ترحیم زنده یاد پروانه معصومی هنرمند پیشکسوت سینما و تلویزیون به همت صدا و سیما و سازمان سینمایی کشور با حضور جمعی از هنرمندان، پیشکسوتان و مسئولان حوزه سینما و تلویزیون روز گذشته به میزبانی مسجد بلال برگزار شد. محمد مهدی اسماعیلی، وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی درباره زنده‌یاد معصومی گفت: «ایشان حق زیادی بر گردن جامعه هنری و مخاطبان داشتند و در طول حیات طیب ومبارک شان آثار بی‌نظیری را خلق کردند.او چند دهه با وقار و متانت فعالیت کرد و نامی ماندگار از خود به جا گذاشت. علاوه بر نقش آفرینی‌های هنری‌شان شخصیت اجتماعی ممتازی داشتند.»

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی افزود: «وی در اتفاقات مهم در کنار مردم بود و به اعتقادات جامعه افتخار می‌کرد. بدون لکنت از ارزش‌ها و آرمان‌ها می‌گفت و دفاع می‌کرد و هیچ ترس و نگرانی از واکنش‌ها نداشت.درگذشت او یک فقدان مهم است و جبران آن آسان نخواهد بود. امیدوارم با پرداختن به او یک اسوه همیشه جاوید را بتوانیم معرفی کنیم.»

هنرمندی دغدغه‌مند و حامی آرمان‌های مردم

اسماعیلی گفت: «این بانوی بزرگ سینمای ایران یک هنرمند نبود. یک معلم اخلاق بود. یک دغدغه‌مند اجتماعی بود. کسی بود که در مقاطع مختلف بدون لکنت از آرمان‌های مردم دفاع می‌کرد و پای اهداف و منافع ملی می‌ایستاد و در این راه از هیچ موضوعی ابا نداشت و نگران دیگران نبود. او نمونه اعلای یک هنرمند وطن دوست و دغدغه‌مند مردم بود.»

مسعود ده نمکی، کارگردان نیز در ادامه مراسم تأکید کرد: «بخش عظیمی از عالم هنر سرمایه انسانی است. خانم معصومی از بازیگر تبدیل به مؤلف شد. نباید از این سرمایه‌ها غافل شد.»

در ادامه مراسم پیام صوتی محمود پاک نیت، بازیگر و انسیه شاه حسینی، کارگردان سینما درباره شخصیت پروانه معصومی، پخش شد. گفتنی است که پیمان جبلی، سید محمد حسینی، (معاون پارلمانی) مسعود ده نمکی، جواد شمقدری، احمد میرعلایی، مهدی نقویان، (رئیس سیمافیلم)، داریوش یاری، علی بخشی‌زاده، مهدی فرجی و امیر نوری (پیشکسوت رادیو) از جمله مدیران و هنرمندان حاضر در مراسم بودند.

اخبار

در نشست تشریح برنامه‌های بیست ویکمین جشنواره فرهنگی هنری امام‌رضا(ع) مطرح شد

توسعه رویکرد حرفه‌ای و قول ساخت فیلمی با فرهنگ رضوی

فرهنگی/ جشنواره بین‌المللی فرهنگی هنری امام‌رضا(ع) به دوره بیست‌ویکم رسیده است؛ دوره‌ای که لقب «معین‌الضعفا» را به‌عنوان شعار محوری جشنواره بر تارک خود دارد و تندیس‌هایش نشانه ارادت به آستان امام‌رضا(ع) است. در فاصله حدود ۵ ماه مانده به دهه کرامت، نشست تشریح برنامه‌های این دوره از جشنواره صبح روز یکشنبه ۱۲ آذرماه در سالن الغدیر وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی برگزار شد. فرهاد قائمیان یک روز پس از اعلام خبر رسمی انتصابش به‌عنوان مدیر جشنواره به این نشست آمد تا از رسانه‌ها برای اثرگذاری فرهنگ رضوی دعوت به همیاری کند و از تقویت بخش سینمایی بگوید. او که عنوان خادم افتخاری امام‌رضا(ع) را دارد، قول ساخت فیلمی برای فرهنگ رضوی را داد و در پاسخ به سؤالی درباره دستاوردهای جشنواره به‌جز علقه‌های قلبی‌اش گفت: «سعی می‌کنم هرچه از دستم برمی‌آید برای فرهنگ‌سازی و عمومی‌سازی مکتب امام‌رضا(ع) انجام دهم. قبول این مسئولیت قطعاً به‌خاطر نام آقا امام‌رضا(ع) است که افتخار نوکری‌اش را دارم.»

مرتضی سعیدی‌زاده، مدیرعامل بنیاد بین‌المللی فرهنگی-هنری امام‌رضا(ع) نیز از سیاست‌گذاری‌ها به سمت حرفه‌ای‌شدن این رویداد فرهنگی گفت: «در این دوره می‌خواهیم تولید اثر فاخر و تأثیرگذار را در حوزه فرهنگ رضوی که آحاد مردم از آن بهره ببرند، داشته باشیم. البته بنا به اقتضائات فرهنگی و اجتماعی که در این جشنواره رقم خواهد خورد به سمت کار حرفه‌ای خواهیم رفت تا فرهنگ رضوی، بین آحاد مردم به‌عنوان یک جریان حرفه‌ای و مؤثر باشد.»

توسعه رویکرد حرفه‌ای

سعیدی‌زاده تشکیل شورای سیاستگذاری مدیران و دبیران تراز حرفه‌ای را یکی از شاخص‌های جشنواره حرفه‌ای عنوان کرد و گفت: «سعی شده از جایگاه و توان نخبگان هنر بهره‌مند شویم و از داوران حرفه‌ای دعوت کنیم تا در جشنواره حضور فعال داشته باشند. با این نگاه سراغ دبیران حرفه‌ای رفته‌ایم و ۲۰ دبیر در حوزه‌های مختلف به‌کار گرفته شدند.»

او همچنین از اضافه‌شدن بخش‌های روستایی و دانشجویی به‌عنوان ابداعات این دوره جشنواره خبر داد. سعیدی‌زاده از افزایش دوبرابری اعتبار این رویداد و تدارک جوایز ارزشمند گفت و در ادامه توضیحاتی درباره نشست‌های تخصصی و کارگاه‌های آموزشی ارائه کرد. او بااشاره به حدیثی از امام‌رضا(ع) با این مضمون که «اگر مردم زیبایی‌های کلام ما را درک کنند، از ما تبعیت می‌کنند.» از راه‌اندازی کمپین رسانه‌ای «زیبایی و آگاهی» خبر داد. او درعین حال از تلاش‌ها برای مردمی‌شدن جشنواره توأمان با توسعه رویکرد حرفه‌ای گفت: «به همین منظور درحوزه تئاتر در ۴۵۰ نقطه از کشور اجرا خواهیم داشت.»

قول ساخت یک فیلم با فرهنگ رضوی

در بخش دیگری از این نشست، فرهاد قائمیان مدیر این رویداد، در سخنان کوتاه از همیاری رسانه‌ها برای اثرگذاری فرهنگ امام‌رضا(ع) سخن گفت و بااشاره به حمایت از تولیدات فیلم کوتاه، از مذاکره با سازمان سینمایی، سازمان سینمایی اوج و حوزه هنری برای تولیدات سینمایی گفت و افزود: «تلاش می‌کنیم حتماً یک فیلم سینمایی با فرهنگ امام‌رضا داشته باشیم.»

جنگ تازه و غریب موجودات ماشینی غول‌پیکر در نسخه هفتم «تبدیل‌شوندگان»

فقدان «منطق» زیر سایه «هیجان»

سینمای جهان

وصال روحانی
خبرنگار

«تبدیل‌شوندگان: رستاخیز هیولاها» که از پرفروش‌ترین فیلم‌های امسال سینمای جهان بوده و فروش ۷۵۰ میلیون دلاری را هم در گیشه‌ها رد کرده، هفتمین فیلم از سری آثار اکشن و علمی- تخیلی «تبدیل‌شوندگان» به شمار می‌آید. این فیلم در عین اینکه ادامه‌ای بر نسخه سال ۲۰۱۸ این سری فیلم‌ها (با نام «بامبل بی») محسوب می‌شود، پیش‌درآمدی بر نسخه اول و اصلی این فرانچایز هم تلقی می‌شود که در سال ۲۰۰۷ به نمایش درآمد و فروش هنگفت آن سبب شد که سازندگان آن فیلم به فکر تولید قسمت‌های بعدی این اثر سرشار از ابداع و خیال‌پردازی بیفتند. در نهایت نیز عبور هر یک از قسمت‌های تازه از آمار سودسازی آثار قبلی سبب شد مجموعه‌ای چندقسمتی شکل بگیرد که ۱۶ سال بعد از اکران قسمت نخست آن تولید فیلم‌های بعد از «رستاخیز هیولاها» هم قطعی جلوه کند و فقط عوامل تهیه این فیلم‌ها کم و بیش دچار تغییر شوند.

نگاهی به هنرمندان حاضر در این نسخه

نسخه جدید «تبدیل‌شوندگان» و به واقع کل این سری آثار از سلسله داستان‌های موسوم به «هاسبرو» اقتباس شده‌اند و این در حالی است که تولیدات اولیه مرتبط با این سری داستان‌ها، عروسک‌هایی بودند که قصه‌ها و اتفاقات با حضور آنها شکل می‌گرفت. در حالی که «تبدیل‌شوندگان» و هر چهار فیلم اول آن به‌شدت وامدار «مایکل بی» بوده‌اند که ایده‌های اولیه آن را از داستان‌های هاسبرو برداشت کرد و کارگردانی آنها را هم انجام داد، کارگردانی نسخه تازه به «استیون کیمپل جونیور» سپرده شده و «مایکل بی» این بار فقط یکی از تهیه‌کنندگان فیلم است. فیلمنامه این نسخه، کار مشترک پنج فیلمنامه‌نویس است که بیشترین سهم را در میان آنها «جوبی هارولد» داشته است. همه نسخه‌های «تبدیل‌شوندگان» به یک اندازه بر انسان‌ها و موجودات ماشین‌واری متمرکز هستند که هر لحظه به شکلی درآمده، غول‌وار و مهلک می‌شوند و البته قدرت تکلم هم دارند. نسخه جدید مانند تمام فیلم‌های قبلی بر صداپیشه‌ها هم تکیه دارد و نامدارترین صداپیشگان حاضر در این قسمت به جای ماشین‌ها و روبات‌های ویرانگر « ران پرلمن»، «پیتر دینکلیج»، «میشل یووا»، «پیت دیویدسون»، «لیزا کاشی»، «کولمن دومینگو» و «کریستو فرناندز» هستند. در این بین دو بازیگر اصلی فیلم که «آنتونی راموس» و «دومینیک فیشبک» نام دارند، در قسمت‌های قبلی «تبدیل‌شوندگان» هم حاضر بوده‌اند و در کنار آنها برخی عناصر قبلی و ثابت این فرانچایز در نسخه جدید هم شرکت دارند و «پیتر کالن»، «جان دی‌ماجیو» و «دیوید سوبولوف» از آن جمله هستند.

> همه نسخه‌های «تبدیل‌شوندگان» به یک اندازه بر انسان‌ها و موجودات ماشین‌واری متمرکز هستند که هر لحظه به شکلی درآمده و مهلک می‌شوند و البته قدرت تکلم هم دارند

تلاش برای نابودی یونیکرون مخوف

اگر علاقه‌مند مطلع شدن از ماجرای نسخه تازه «تبدیل‌شوندگان»، آن هم به شکلی خلاصه هستید، باید متذکر شویم که کاراکترهای اصلی و کلیدی «نووا دیاز» و «اله‌نا والاس» این بار مجبور می‌شوند با یکدیگر همکاری کنند و با موجودات ماشینی موسوم به اتوبوت‌ها و ماکسیمالز نیز همسو شوند تا همگی با کمک یکدیگر جلوی یونیکرون را بگیرند؛ هیولایی مخوف و بزرگ. این در حالی است که در حمله اولیه یونیکرون به قوم ماکسیمالز خسارات زیادی به محل سکونت آنها وارد شده و اعضای این قوم که نوع پیشرفته‌تری از قوم سایبرترونیان هستند و ظاهری هیولاوار دارند، خطرات وجودی یونیکرون را حس کرده‌اند و چاره‌ای جز ائتلاف با سایر تمدن‌ها و قوم‌های زمان شامل هرالدز و ترور کرونز و البته اتوبوت‌ها را ندارند چرا که در غیر این صورت نابودی‌شان به دست تبدیل‌شوندگان هولناکی همچون یونیکرون که هر لحظه به شکل متفاوتی درمی‌آید، حتمی خواهد بود.

وقتی همه چیز درهم می‌ریزد

فیلمنامه و متن داستان نسخه هفتم تبدیل‌شوندگان هر چقدر هم که عجیب و ضعیف باشد، دلیل اصلی فروش بسیار فیلم‌های این فرانچایز، بر اساس روند عقلایی و قابل باور بودن اتفاقات این فیلم‌ها نیست بلکه عامل اصلی‌اش را می‌توان در سلسله حرکات جذاب و غریب موجودات ماشینی و غول‌پیکری جست‌وجو کرد که «تبدیل‌شوندگان» بر آنها تکیه داشته و بر اساس زندگی این روبات‌های غول‌پیکر ادامه یافته‌اند؛ روندی که فیلم جدید نیز مستثنی از آن نیست. چنین چیزی را به وضوح در نوشته‌های منتقدان سینمایی جهان و همچنین سایت‌های ارزشگذاری فیلم‌های جدید نیز می‌توان یافت. سایت «سینمااسکور» نمره تأییدآمیز ۸۳ درصد را به این فیلم داده اما سایت«متاکریتیک» از نمره حداکثر ۱۰۰ فقط نمره ۴۲ را به این فیلم اعطا کرده است. «کریستی لمیر»، منتقد قدیمی و شناخته شده سینما در توصیف این فیلم نوشته: «رستاخیز هیولاها همان کاری را انجام داده که همه نسخه‌های قبلی این فرانچایز به انجام آن همت گماشته بودند و آن جنگ یکپارچه و وسیع موجودات ماشینی بسیار بزرگی است که یک لحظه شبیه به هواپیما هستند و لحظاتی بعد مشابه اتوبوس یا سفینه فضایی و آنقدر سنگین‌اند که برخوردشان با زمین، هر عمقی از سطح کره خاکی با هر میزان ضخامت را می‌شکافد. اوج این جریان‌ها در سکانس‌های نهایی است. موقعی که همه چیزطوری به هم می‌ریزد که تماشاگران به جای آنکه دنبال روندی منطقی در متن اتفاقات بگردند، غرق در هیجان و شلوغی صحنه‌ها می شوند و معایب موجود را نمی‌بینند. این چنین است که تماشاگران «رستاخیز هیولاها» مانند بینندگان «بامبل بی» که نسخه قبلی این فیلم‌ها بوده، با اتفاقات غریب این نسخه تازه همسو شده و تا لحظه آخر آن را تعقیب می‌کنند و انتظار هیچ واقعه عقلایی را هم نمی‌کشند.»

نگاهی به کتاب «پاییزآمد» نوشته گلستان جعفریان

روایتی متفاوت از زندگی یک پاسدار شهید

سمیه جمالی
نویسنده

علاقه استاد و شاگرد همواره جذابیتی داستانی داشته حال اگر این دو فرد از لحاظ طبقاتی نیز تفاوت‌های مادی، فرهنگی داشته باشند یک طرح مضاعف داستانی خود را می‌نمایاند. این هر دو دستمایه روایت «پاییزآمد» قرارگرفته است و کتاب را از خاطره به یک رمان سراسر تعلیق و کشش رسانده است.

فخرالسادات دختری از خانواده برخوردار است. او مادری دارد که بر آداب زندگی مرفه بسیار پایبند است و دختران خود را با مقررات ثروتمندان تربیت کرده است. فخری اما کم‌کم و با پا گذاشتن به اجتماع نظرات خود را می‌پرورد. این میان برادرش «علاء» وارد فعالیت‌های انقلاب اسلامی شده که برای فخری جالب است و با او همراه می‌شود. در همین راستا به سمت مسجد و سپاه کشیده شده، آموزش نظامی می‌بیند. مربی و استاد او فردی است به نام احمد. فخری به احمد علاقه‌مند می‌شود و با توجه به آداب اجتماعی و عرف آن سال‌ها نمی‌تواند حرفی به میان آورد. عشق پنهان فخرالسادات یکطرفه است اما این گمان اوست تا اینکه در پی خواستگاری احمد متوجه می‌شود این‌گونه نبوده است. اما عشق یکطرفه، سد اصلی این وصال نیست بلکه مخالفت مادر که رکن اصلی خانواده است مهم‌ترین مانع است. خانواده خواستگار از نظر مادی در سطح خانواده دختر نیستند. با توجه به اینکه احمد پاسدار است و نظر و عقیده خود را برای ساخت زندگی دارد قرار نیست از خانواده خود کمک بگیرد.

این طرح جذاب «پاییزآمد» با قلم گلستان جعفریان خواندنی‌تر شده، انجام مصاحبه‌ها و انتخاب خاطرات نیز بر عهده نویسنده بوده است؛ بر اساس انتخاب خوب خاطرات و یک گلچین مناسب، روند روایت کاملاً دراماتیک و داستانی شده. البته اینجا پای تجربه نویسنده هم به میان می‌آید، چراکه نویسنده می‌تواند با یک فرم درست حتی از روایتی تخت و خطی داستانی مستند بیافریند.

نویسنده در هر مقطع از زندگی قهرمانش بخش‌هایی را انتخاب کرده و با قدرت و تدبیر بخش‌های اضافه را کنار گذاشته است درسی که نویسندگان جوان باید بگیرند. «پاییزآمد» از سطح یک خاطره نگاری به روایت همسر شهید بالاتر رفته و می‌توان آن را به عنوان یک اثر ادبی مطالعه کرد که اولاً سرگرم کننده است زیرا در خواندن هر داستان و رمان امتیاز اول سرگرم‌کنندگی و جذابیت است و اگر این اتفاق نیفتد خواننده همراه متن نمی‌شود. اگر نویسنده در این مرحله دچار شکست شود نمی‌تواند پیام و مضمون مورد نظرش را منتقل کند.

«پاییزآمد» روایت زندگی عاشقانه فخرالسادات موسویان است با شهید احمد یوسفی. این عاشقانه، قابل ستایش نقل شده که البته عشقی در دهه ۶۰ باید همان‌طور هم با حیا روایت شود. نویسنده عشق میان آنها را از پرده بیرون نمی‌اندازد و اینجاست که هماهنگی میان فرم و محتوا شکل می‌گیرد. زندگی همراه با مهر و فداکاری این زوج البته خالی از سختی و دشواری نبوده. کمترینش مصائب همراهی فخری با احمد است در زمانی که چند فرزند دارد و همسرش در جبهه مشغول دفاع است. از نکات قابل توجه این کتاب شخصیت پردازی آن است. ما فخری را یک تیپ از همسر شهید نمی‌بینیم بلکه شخصیتی با مؤلفه‌های متفاوت می‌یابیم که در ذهن کاملاً تشخص می‌یابد. خواننده هرگز این همسر شهید را با نمونه‌های مشابه دیگر همسان نمی‌بیند و یادش می‌ماند نوع زیست، دلتنگی‌ها، صبوری، استقامت و تاب‌آوری‌اش در برابر حوادث منحصربه‌فرد است. خانواده پدری فخرالسادات با حضور افراد متفاوت زمینه گره‌افکنی و ایجاد کشمکش را در بستر روایت پدید می‌آورند که نویسنده از این نکته استفاده خوبی کرده است.

تنها نکات مغفول مانده در این کتاب کم‌گویی‌هایی است که جای خالی آن حس می‌شود. درباره زمان برخی حوادث ما با حفره مواجهیم که دلیل آن می‌تواند این باشد که روزگار زیادی از آن دوران گذشته به خصوص این ماجرا در کودکی و نوجوانی فخری به چشم می‌خورد. گاهی هم خواننده دوست دارد درباره مسائلی بیشتر بداند اما نویسنده او را با این عطش رها می‌کند.

یکی دیگر از بخش‌های خواندنی این اثر که به همت انتشارات «سوره مهر» منتشر شده و در زندگی بسیاری از همسران شهید مصداق دارد استقلال و به عهده گرفتن مسئولیت خانوادگی و اجتماعی خود است. در همین رابطه در قسمتی از کتاب می‌خوانیم: فخری به خانه آمده و آب کف خانه را برداشته است. او با برادر و برادرشوهرش تماس نمی‌گیرد و خودش به تنهایی فرش‌های خیس سنگین را جابه‌جا می‌کند و بعدها مورد شماتت مادرش قرار می‌گیرد. یا وقتی بچه‌هایش کمی از آب و گل درآمده‌اند اما هنوز خردسالند به توصیه همسرش عمل می‌کند و به سپاه برمی‌گردد. احمد به او می‌گوید سپاه برای تو وقت و هزینه گذاشته و تعلیمت داده حالا باید مفید باشی.

فخری بر اساس اعتقاد ایدئولوژیک خود احساس وظیفه کرده و به کار بازمی‌گردد. شهید یوسفی هم شخصیتی خاص داشته است، چیزی که امروزه کمتر برای ما نقل شده از خلقیات و روحیات سپاهیان و شهدا. او به زن، آزادی به معنای واقعی می‌داده؛ آزادی و اختیار در انتخاب و عملکرد. شاید کمتر شنیده باشیم این طیف افراد آن هم در اوج انقلاب که همگی فکر می‌کردند باید تغییر رویه‌ای عجیب در زندگی بدهند دست فخری را در استفاده از زیبایی‌های زن و زندگی باز می‌گذاشته است.